

Til beslutningsforslag nr. B 143. Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 13. maj 2003

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af de i Bruxelles den 26. marts 2003 undertegnede protokoller om Bulgariens, Estlands, Letlands, Litauens, Rumæniens, Slovakiets og Sloveniens tiltrædelse af Den Nordatlantiske Traktat

[af udenrigsministeren (Per Stig Møller)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 9. april 2003 og var til 1. behandling den 24. april 2003. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvarsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 21 spørgsmål til forsvarsministeren og udenrigsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret med undtagelse af spørgsmål 21. Dette spørgsmål forventes besvaret inden 2. behandling.

Et af udvalgets spørgsmål og forsvarsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF) vil redegøre for sin stilling til beslutningsforslaget ved 2. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) vil redegøre for sin stilling til beslutningsforslaget ved 2. behandling.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Si-unut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Kim Andersen (V) Søren Gade (V) nfm. Ulrik Kragh (V) Jens Hald Madsen (V)
Peter Skaarup (DF) Søren Krarup (DF) Helge Adam Møller (KF) fmd. Kaj Ikast (KF)
Jann Sjursen (KRF) Bjarne Laustsen (S) Per Kaalund (S) Poul Andersen (S)
Poul Qvist Jørgensen (S) Villy Søvnal (SF) Morten Helveg Petersen (RV)
Keld Albrechtsen (EL) Anne Grete Holmsgaard (SF)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	56*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag omdelt vedrørende B 143 i FOU

Bilagsnr.	Titel
1	Forslag til tidsplan for arbejdet med lovforslaget
2	Spm. 1 om oversendelse af faktuelle opgørelser for såvel nye som nuværende NATO-lande, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 2 om, hvordan regeringen vurderer viljen i NATO til at lade »musketereden« blive anvendt i forhold til de nye medlemslande i tilfælde af krig eller forventning herom, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 3 om, hvordan det enkelte NATO-medlemsland stilles i forbindelse med et terrorangreb, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 4, om NATO har givet forhåndstilsagn om anvendelse af art. 5, »musketereden«, i tilfælde af terroraktioner i de nye medlemslande, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 5, om der som følge af såvel »krig mod terror« som almindeligt forsvarssamarbejde er påtænkt et nærmere samarbejde mellem efterretningstjenesterne i henholdsvis de nye og de hidtidige NATO-lande, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 6, om der i forbindelse med optagelsesforhandlingerne har været drøftet en særlig arbejdsdeling blandt nye og gamle medlemslande samt evt. en overgangsordning med henblik på varetagelse af særlige opgaver på længere sigt (opgjort per land), til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 7 om, hvornår de nye NATO-lande forventes at indgå i fælles øvelser (fordelt per land), til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 8, om der foreligger planer om oprettelse af f.eks. amerikanske baser eller placering af langdistanceraketter i nogle af de nye medlemslande og i givet fald hvor og hvilke, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 9 om, hvordan regeringen vurderer NATO-udvidelsens betydning for perspektiverne for øget EU-forsvarssamarbejde, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 10, om der i de nye NATO-lande findes militære anlæg fra Warszawapagtens æra, som har rummet atomare våben, og hvordan miljøforholdene på disse er, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 11, om NATO-landene har lovet de nye medlemslande nyt militært udstyr og i givet fald hvilket, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 12, om NATO-landene i forbindelse med optagelsesforhandlingerne har drøftet udfasning af militært udstyr, herunder så forskellige spørgsmål som salg af materiel til tredjelande og miljørigtig afvikling af materiel, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 13 om, hvordan de militærfaglige færdigheder vurderes i de nye lande sammenlignet med de hidtidige medlemslande, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 14, om de nye medlemslande er blevet præsenteret for et »code of conduct« i forbindelse med optagelsesforhandlingerne, til udenrigsministeren og forsvarsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Spm. 15 om oversendelse af oversigt fordelt på lande over de nationalstatslige tilslutninger til NATO-udvidelsen i såvel ansøgerlande som hidtidige medlemslande, såvidt muligt fordelt på parlamentstilslutninger, folkelig opbakning m.v, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Spm. 16 om, hvordan NATO-udvidelsen vurderes at influere på relationen til Rusland, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
3	Svar på spm. 2 om, hvordan regeringen vurderer viljen i NATO til at lade »muskete-reden« blive anvendt i forhold til de nye medlemslande i tilfælde af krig eller forventning herom, fra udenrigsministeren
	Svar på spm. 3 om, hvordan det enkelte NATO-medlemsland stilles i forbindelse med et terrorangreb, fra udenrigsministeren
	Svar på spm. 4, om NATO har givet forhåndstilsagn om anvendelse af art. 5, »muskete-reden«, i tilfælde af terroraktioner i de nye medlemslande, fra udenrigsministeren
	Svar på spm. 8, om der foreligger planer om oprettelse af f.eks amerikanske baser eller placering af langdistanceraketter i nogle af de nye medlemslande og i givet fald hvor og hvilke, fra udenrigsministeren
	Svar på spm. 9 om, hvordan regeringen vurderer NATO-udvidelsens betydning for perspektiverne for øget EU-forsvarssamarbejde, fra udenrigsministeren
	Svar på spm. 14, om de nye medlemslande er blevet præsenteret for et »code of conduct« i forbindelse med optagelsesforhandlingerne, fra udenrigsministeren
	Svar på spm. 15 om oversendelse af oversigt fordelt på lande over de nationalstatslige tilslutninger til NATO-udvidelsen i såvel ansøgerlande som hidtidige medlemslande, såvidt muligt fordelt på parlamentstilslutninger, folkelig opbakning m.v, fra udenrigsministeren
	Svar på spm. 16 om, hvordan NATO-udvidelsen vurderes at influere på relationen til Rusland, fra udenrigsministeren
4	Svar på spm. 1 om oversendelse af faktuelle opgørelser for såvel nye som nuværende NATO-lande, fra forsvarsministeren
	Svar på spm. 5, om der som følge af såvel »krig mod terror« som almindeligt forsvarssamarbejde er påtænkt et nærmere samarbejde mellem efterretningstjenesterne i henholdsvis de nye og de hidtidige NATO-lande, fra forsvarsministeren
	Svar på spm. 6, om der i forbindelse med optagelsesforhandlingerne har været drøftet en særlig arbejdsdeling blandt nye og gamle medlemslande samt evt. en overgangsordning med henblik på varetagelse af særlige opgaver på længere sigt (opgjort per land), fra udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Svar på spm. 7 om, hvornår de nye NATO-lande forventes at indgå i fælles øvelser (fordelt per land), fra udenrigsministeren og forsvarsministeren
	Svar på spm. 10, om der i de nye NATO-lande findes militære anlæg fra Warszawa-pagtens æra, som har rummet atomare våben, og hvordan miljøforholdene på disse er, fra forsvarsministeren
	Svar på spm. 11, om NATO-landene har lovet de nye medlemslande nyt militært udstyr og i givet fald hvilket, fra forsvarsministeren
	Svar på spm. 12, om NATO-landene i forbindelse med optagelsesforhandlingerne har drøftet udfasning af militært udstyr, herunder så forskellige spørgsmål som salg af materiel til tredjelande og miljørigtig afvikling af materiel, fra forsvarsministeren
	Svar på spm. 13 om, hvordan de militærfaglige færdigheder vurderes i de nye lande sammenlignet med de hidtidige medlemslande, fra forsvarsministeren

Bilagsnr.	Titel
5	Spm. 17 om redegørelse for finansiering af NATO Security Investment, til forsvarsministeren og udenrigsministeren Spm. 18 om kontrolforanstaltninger i forbindelse med salg af materiel til tredje verdenslande, til forsvarsministeren og udenrigsministeren Spm. 19 om USA's eventuelle planer om opstilling af langdistanceraketter, til forsvarsministeren og udenrigsministeren Spm. 20 om et tættere samarbejde på forsvarsområdet mellem EU-landene, til forsvarsministeren og udenrigsministeren
6	Svar på spm. 19 om USA's eventuelle planer om opstilling af langdistanceraketter, fra udenrigsministeren Svar på spm. 20 om et tættere samarbejde på forsvarsområdet mellem EU-landene, fra udenrigsministeren
7	Svar på spm. 17 om redegørelse for finansiering af NATO Security Investment, fra forsvarsministeren Svar på spm. 18 om kontrolforanstaltninger i forbindelse med salg af materiel til tredje verdenslande, fra forsvarsministeren

Et af udvalgets spørgsmål til forsvarsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 1 og forsvarsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra SF.

- Hvilke kapaciteter i de enkelte ansøgerlande vurderes at have speciel betydning for NATO?

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes fremsende en opgørelse for nye såvel som nuværende NATO-lande over følgende:

- Hvor stor en del af BNP anvendes på forsvar?
- Hvor meget er det i euro?
- Hvor store styrkemål råder hvert enkelt land over?
- Hvor store beløb anvender de enkelte lande til materialanskaffelser?
- Hvor meget forventes hvert af ansøgerlandene at forøge deres forsvarsbudgetter? (i procent og euro)

Svar:

Der vedlægges et skema, der redegør for de ønskede oplysninger, idet det bemærkes, at for så vidt angår styrkemål, opgives størrelsen af det pågældende lands styrker i fredstid. Med hensyn til de kapaciteter, der vurderes at have speciel betydning for NATO kan det oplyses, at NATO lægger stor vægt på de deployerbare styrker, som landene stiller til rådighed for NATO. Disse kapaciteter fremgår af skemaet.

Nuværende medlemslande

(1)	Forsvars- budgettet som procent af BNP (2002)	Forsvars- budgettet (mia. euro, 2002)	Styrker (militært personel i fredstid i 2001, i tusin- der)	Styrker (militært personel i fredstid, 2002 estimat, i tusinder)	Materielin- vesteringer (mia. euro, 2002)
Belgien	1,3	2,9	41	41	0,3
Tjekkiet	2,1	1,3	49	40	0,3
Danmark	1,5	2,4	22	21	0,5
Frankrig	2,5	31,5	367	356	7,4
Tyskland	1,5	26,1	306	298	3,8
Grækenland	4,4	5,1	202	209	0,9
Ungarn	1,8	1,1	49	50	0,1
Italien	1,9	20,1	374	362	3,2
Luxembourg	0,8	0,2	1	1	0,4
Holland	1,6	6,1	51	51	1,3
Norge	1,9	3,2	31	22	1,0
Polen	1,9	3,4	178	159	0,4
Portugal	2,3	2,4	68	72	0,2
Spanien	1,2	6,8	151	135	1,1
Tyrkiet	5,1	9,1	803	816	3,1
Storbritannien	2,4	33,6	215	216	9,3
Canada	1,1	7,6	59	60	1,1
USA	3,3	333,3	1.487	1.492	88,5

Inviterede Lande

	Hvor stor en del af BNP anvendes på forsvar?	Hvor meget er det i euro? (mio. euro)	Hvor store styrkemål råder hvert land over?	Hvor store beløb anvender de enkelte lande til materielanskaffelser? (mio. euro)	Hvor meget forventes hvert af ansøgerlandene at forøge deres forsvarsbudgetter? Det totale budget i % af BNP angives.	Hvor meget forventes hvert af ansøgerlandene at forøge deres forsvarsbudgetter? Det totale budget angives (mio. euro).	Hvilke kapaciteter i de enkelte ansøgerlande vurderes at have speciel betydning for NATO?
Bulgarien	2,6 %	430	45.000	64,5	2,6 %	430	En pansret infanteridivision, yderligere luftvåben- og flådekomponenter samt nichekapaciteter for ingeniør-, NBC-, NBC recognoscerings- og særlige operationsenheder.
Estland	1,92 %	129	4.800	18,6	2,0 % i 2003	134	Et infanterikompani, en militærpolitideling, et hold mine-rydere. Et kommandostøtteskib (korvetstørrelse), et ministrygerfartøj.
Letland	1,78 %	142	5.160	21,3	2,0 % i 2003	159	En motoriseret infanteribataljon, et militærpolitihold, en minerydningsdeling, et sanitetshold. Flådefartøjer: en minejæger, to ministrygere og en patruljebåd

	Hvor stor en del af BNP anvendes på forsvar?	Hvor meget er det i euro? (mio. euro)	Hvor store styrkemål råder hvert land over?	Hvor store beløb anvender de enkelte lande til materielanskaffelser? (mio. euro)	Hvor meget forventes hvert af ansøgerlandene at forøge deres forsvarsbudgetter? Det totale budget i % af BNP angives.	Hvor meget forventes hvert af ansøgerlandene at forøge deres forsvarsbudgetter? Det totale budget angives (mio. euro).	Hvilke kapaciteter i de enkelte ansøgerlande vurderes at have speciell betydning for NATO?
Litauen	2,0 %	291	17.474	44	2,0 %	291	En pansret eller motoriseret infanteribataljon, en pansret eller motoriseret infanterideling, et detachment specialstyrker (50 mand), en minerydningsdeling, et sanitets evakuerings (MEDEVAC) detachment. Flådefartøjer: En minestryger, et minerydnings kommando- og kontrolskib. Fly: To transporthelikoptere (MI-8) med sørednings samt sanitets evakuerings kapacitet (MEDEVAC), et let transportfly med MEDEVAC kapacitet.
Rumænien	2,38 %	953	95.600	343	2,38 %	953	En pansret infanteribrigade, 12 fly, 4 helikoptere, MiG jagerskadron. Bjergdelinger, militærpoliti, psykologisk krigsførelse, lufttransport, re-cognoscering og NBC til rådighed.
Slovenien	1,61 %	270	10.200	66	2,0 % i 2008	335	Bataljon, tilligemed specialiserede kapaciteter, dvs. militærpoliti, kampteknologi, kommunikation samt system- og sanitetsstøtte.

	Hvor stor en del af BNP anvendes på forsvar?	Hvor meget er det i euro? (mio. euro)	Hvor store styrkemål råder hvert land over?	Hvor store beløb anvender de enkelte lande til materielanskaffelser? (mio. euro)	Hvor meget forventes hvert af ansøgerlandene at forøge deres forsvarsbudgetter? Det totale budget i % af BNP angives.	Hvor meget forventes hvert af ansøgerlandene at forøge deres forsvarsbudgetter? Det totale budget angives (mio. euro).	Hvilke kapaciteter i de enkelte ansøgerlande vurderes at have speciel betydning for NATO?
Slovakiet	1,89 %	488	27.000	32	2,0 % i 2006	516	Pansret infanteribataljon samt en række nichekapabiliteter i tilknytning til ingeniørkompagni, politikompagni og helikopterflyvning.